

Rijksoverheid
Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Prenatale Screening Infectieziekten en Erytrocytenimmunisatie

Inleiding: het
bevolkingsonderzoek PSIE

Medisch adviseur RIVM RCP

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Inhoud

- PSIE-programma
- RIVM-RCP:
 - resultaten PSIE
 - aandachtspunten
- Veranderingen in 2011
- Vragen ?

PSIE-programma

- Screening bij zwangere vrouwen (± 187.000 / jaar)
- Geen selectie/ uitnodiging
- Bloedonderzoek bij voorkeur vóór week 13
- Screening op:
 - **Hepatitis B**
 - **Hiv**
 - **Syfilis**
 - **ABO- en Rhesus (D)-bloedgroep**
 - **Irregulaire erythrocyten antistoffen (IEA)**
- Vervolgacties bij afwijkende uitslag

erloskundigen, huisartsen en gynaecolo

DOEL: voorkómen dragerschap (HepB/ Hiv), congenitale syfilis, hemolytische ziekte foetus/pasgeborene

Folders en checklists

(ook via www.rivm.nl/pns/bloedonderzoek)

The image displays a collection of informational materials from RIVM (the Dutch National Institute for Public Health and the Environment) related to prenatal screening for hepatitis B. The materials include:

- Pregnant! General information**: A folder for pregnant women, dated October 2010.
- Zwanger Algemene informatie**: A folder for pregnant women, dated October 2010.
- Bevolkingsonderzoek Bloedgroepantistoffen tijdens de zwangerschap**: A folder for population screening of blood group antibodies during pregnancy.
- Checklist voor verloskundig hulpverleners bij zwangerschap hepatitis B-draagster**: A checklist for midwives caring for hepatitis B carriers during pregnancy.
- Hepatitis B en zwangerschap**: A detailed informational document about hepatitis B and pregnancy, explaining the risks and the importance of screening and vaccination.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Inhoud

- PSIE-programma
- RIVM-RCP:
 - resultaten PSIE
 - aandachtspunten
- Veranderingen in 2011
- Vragen ?

Resultaten PSIE: dekkingsgraad

Jaarlijks nemen zo'n 187.000 zwangere vrouwen in Nederland deel aan het bloedonderzoek PSIE.

De dekkingsgraad is nagenoeg 100%: weigering van het bloedonderzoek komt nauwelijks voor.

Bloedonderzoek naar HIV wordt het vaakst geweigerd: 0.2% van de zwangeren ofwel zo'n 350 keer per jaar.

HBV- en syfilisonderzoek wordt jaarlijks slechts 1 tot 4 keer geweigerd.

Resultaten PSIE: Tijdigheid

- 88% van de geregistreeerde eerste bloedonderzoeken vóór week 15.
 - regionale verschillen
- tijdigheid vooral van belang bij syfilis- en HIV-positieve zwangeren. Juist bij deze groepen blijkt het bloedonderzoek vaak te laat te worden uitgevoerd: bij zo'n 80% van deze zwangeren vindt het eerste bloedonderzoek plaats voor week 15.

Resultaten PSIE: aantal zwangeren met afwijkende uitslag

(*totaal aantal gescreende zwangeren \pm 187.000 per jaar)

- HepB pos 600-800
- HIV pos 70-90 (veelal afkomstig uit sub-Sahara Afrika)
- Syfilis pos 100-250
- Rhesus D neg \pm 27.000 (waarvan \pm 16.000 met RhD pos kind)
- IEA pos 1600-1800

Op de Coul ELM, Prenatale screening op hiv, hepatitis B en syfilis in Nederland effectief. NTvG 2010;154:A2175

Resultaten PSIE: aantal neonaten met infectie / HZFP in blauw aantal “risico-zwangerschappen per jaar”

- Hepatitis B *600-800* 5 (totaal in periode 2006-2008)
- HIV *70-90* 4 (totaal in periode 2006-2008)
- Syfilis *100-250* < 5 / jaar (M risicogroep illegaal/drugsgebruik)
- Rhesus D *16.000* ± 50 / jaar (HZFP waarvoor transfusie bij kind)
- IEA *1600-1800* 4-10 / jaar (HZFP waarvoor transfusie bij kind)

Op de Coul ELM, Prenatale screening op hiv, hepatitis B en syfilis in Nederland effectief. NTvG 2010;154:A2175

Aanleveren gegevens aan RIVM-RCP: aandachtspunten

Om haar taak goed te kunnen vervullen, heeft RIVM-RCP up-to-date gegevens nodig, afkomstig van verloskundig hulpverleners en laboratoria.

Verloskundig hulpverleners

- Doorgeven informatie over al bekend zijnde dragerschap hepatitis B, HIV-infectie, doorgemaakte syfilis of IEA.
- Doorgeven wijzigingen in de zorg en/of zwangerschap van vrouwen met *afwijkende uitslagen* voor **hepatitis B, HIV of syfilis, IEA-positieve zwangeren, RhD-negatieve en/of Rhc-negatieve zwangeren**

Downloaden: www.rivm.nl/pns/downloads/bloedonderzoek/

INFORMATIEFORMULIER PSIE-screening t.b.v. RIVM-RCP
versie 22 april 2010

Persoonsgegevens zwangere (evt. ponsplaatje/sticker)	
Meisjesnaam: Adres: Postcode + plaats:	Geboortedatum: BSN:
Gegevens van uw praktijk of ziekenhuis (evt. stempel/sticker)	
Naam: Adres: Postcode + plaats: AGB-code (indien bekend):	

Kruis aan welke gegevens u doorgeeft

☐ Zwangere weigert deelname PSIE	Vul indien zwangere daarin toestemt de hierboven vermelde persoonsgegevens in.
☐ Zwangere is bekend met	☐ dragerschap HBsAg ☐ HIV-infectie ☐ doorgemaakte syfilis ☐ IEA

Onderstaande gegevens doorgeven voor RhD-negatieve zwangeren en zwangeren met een afwijkende uitslag voor een van de infectieziekten (hepatitis B, syfilis, HIV)

☐ Niet bekend	Nieuwsgedrag
-----------------------------------	--------------

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Inhoud

- PSIE-programma
- RIVM-RCP:
 - resultaten PSIE
 - aandachtspunten
- Veranderingen in 2011
- Vragen ?

Verandering PSIE per medio 2011 (01-07-11)

Zwangerschapsimmunisatie door rode bloedcellen

Gezondheidsraad. Zwangerschapsimmunisatie door rode bloedcellen. Den Haag: Gezondheidsraad, 2009; publicatienr. 2009/04. ISBN 978-90-5549-753-9

Minister VWS besluit:

- 1) Invoering screening op laat gevormde IEA bij Rhc-negatieve zwangeren
- 2) Invoering foetale RhD-typering bij RhD-negatieve zwangeren

GR advies → standpunt VWS → uitvoeringstoets RIVM → definitief standpunt VWS → opstellen PvA RIVM → invoering wijziging programma

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Inhoud

- PSIE-programma
- RIVM-RCP:
 - resultaten PSIE
 - aandachtspunten
- Veranderingen in 2011
- Vragen ?